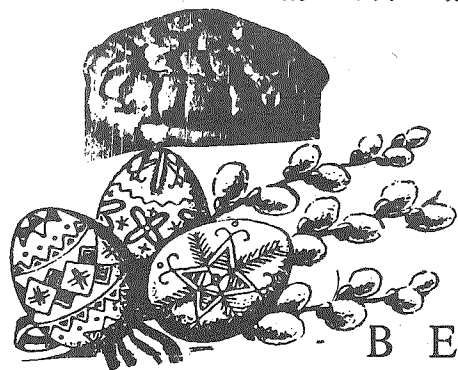

Карпатська Русь

Карпатська Русь Carpatho-Rus

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT YONKERS, NEW YORK AND OTHER MAILING ADDRESSES

Ч.8 ЮНКЕРС Н.Й. 11ГО АПРИЛЯ 1997, YONKERS, N.Y. APRIL 11, 1997, VOL LXX, NO.8

ЛЕМКАМ
В ЦІЛОМУ СВІТІ
ВЕЛИКОДНИЙ ПРИВІТ
З НАГОДИ СВІТЛОГО
СВЯТА ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІНЯ
ПЕРЕСИЛАЕ ЛЕМКО-СОЮЗ
І РЕДАКЦІЯ "КАРПАТСКОЙ РУСИ"!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос Воскрес!
Воскресла Правда Божа!
Воскресла Божа Благодать!
Любов воскресла Божа,
Яку Сам Бог явив для нас!

Христос Воскрес!
Воскресла Справедливість,
Яку Сам Бог, казав, що дасть.
Хто може нас карати,
коли Сам Бог боронить нас?

Христос Воскрес!
Життя воскресло з гробу,
щоб смертю смерть здолать,
щоб всім померлим у Христі
Життя на віки дарувать!

Христос Воскрес!
Воскресла Перемога!
І ми воскреснемо у Бозі,
коли вмремо за Правду Божу,
за справедливість і любов.

Прот. Микола Милусь

ПРЕДСТАВИТЕЛІ УКРАЇНСКОЇ ПОЛЬСЬКОЇ ДІЯСПОРИ У ПРЕЗИДЕНТА ПОЛЬЩИ - ЧАС НА ПОЕДНАНЯ

(З польської преси)

Відшкодована за наслідки акції "ВІСЛА" - зворот церковного маєтку і участь української меншости в реприватизації - були головним темом розмови президента Александра Квасневського з представителями української діаспори в п'ятницю, 4-го квітня (апріля). В суботу в Варшаві розпочався Конгрес Українців, котри проживають в Польщі.

Войцех Ляментович, дорадник президента до міжнародних справ, пригадав, же Квасневський - а перед тим Сенат - оцінив акцію "ВІСЛА" (примусове переселення Українців з територій східних меж іншим на одискани землі) як "акт репресії", а застосована тогди супроти Українців відповідальність колективна не повинна мати місця в цивілізованім краю. Заповів, же в невдовзі буде відкритий пам'ятник на території бывшего лягру праці для Українців в Явожні. "Розуміємо, же тоти справи сут трудні і мают два облича", - запевнив містопредсідатель Світового Конгресу Українців, Аскольд Ложинський. "Польска меншость на Україні рівнож очікує на відповідні рішення тамтеjších властей в справах опіки над місцями пам'яті, цвинтарями, звороту виробів культури і рекомпенсати за утрачене майно".

Тепер відносини української меншости з польськом властью Аскольд оцінив як "барз добри".

В 1990 р. одбився в Польщі Перши Форум Української Діаспори; два роки потім - Европейський Конгрес. "Польща ест державом, котра має велику участь в контактах України з Заходом і піддержує участь нашого краю в НАТО", - підчеркнул Ложинський. Додал, же великим діячом справ України в США ест Збігнев Бжезінський. Ляментович пояснил, же цілий час требают праці над польско-українськом декларацией о поеднанню. Підписаня декларация ест пляноване підчас візиту президента Квасневського в Києві, в маю того року.

P.S. В газеті "Nowy Dziennik", з котрою передаємо інформацію, поміщено фото, де видно президента Квасневського, котрий витає представителів української діаспори: Івана Драча - предсідателя Української Світової Координаційної Ради, Аскольда Ложинського - містопредсідателя Світового Конгресу Українців і Володимира Процика - предсідателя Українско-Американської Координаційної Ради.

Ред.

САТАНІСТИ В ЕФІРІ ПОЛЬЩИ

КРАКІВ. - В Бельську Білою од кількох днів діє пиратська радіостанція, котра подає на хвилях зближених до фанатично католицької радіостанції "Radio Maryja" отця Тадеуша Ридзика.

Сатаністичними кличами радіо зачало атакувати діячів католицького костела в понеділок, після свята Великодня. Наперед подавано телефони до домів сходи в Бельско-Білою і запрошувано до нічних прогулок по цминтарях, а в кінці зачато оповідати анегдоти о клериках, уложених в цикль Forrest Glemp.

Слухачі "Radio" сут занепокоєні, тому што сатаністи заглушуют ім аудіції. В часі молитв чуют, наприклад, такі слова: "Поздоровляю тебе, Сатано, найбільший слуго світа. Амінь".

Поліція викрила піратів.

МАФІЯ В РОСІИ

"Майже половина російської господарки ест під контролем зорганізованої преступности, в результаті з Росії витікают трильйони долларів", - проголосив рапорт, поміщений в останнім номері World Bank Newsletter Transition, розповсюджений в Москві.

Після авторки рапорту, професор законів Louise Shelley, групи зорганізованої преступности опанували господарку легальну, як і нелегальну. Новим мафіїним шефам підприємств не залежит на тому, жеби їх фірми просперували, лем висисают вшитки соки з них і переводят доходи за границю, причинюючи відплив капіталу і опізнення в виплачуваню платень за службу. Shelley, котрою статя попереджає публикацію ей книжки "Розкраданя Російської Держави" твердит, же зорганізована преступность заволоділа 40 процент російської господарки, користаючи з правительственных програм приватизації. В дакотрих секторах, нпр, торговлі нерухомостями чи банковости, тот показчик ест навет висший.

Росія від 1992 р. передала в приватни руки близько 70 процент своих підприємств. Користаючи з бистрого темпа, великих розмірів і браку правового забезпеченя того процесу зорганізована преступность ввійшла в посіданя огромного державного маєтку.

"Зорганізована преступность (...) відстрашує заграничних інвесторів, позбавляє край податкової бази і заострує і так юж загальну проблему корупції", - подає рапорт.

Після Пані Shelley, найбільш поважном проблемом ест однак відплив капіталу. Оцінюєся, рахуючи скромно, же від 1991 р. сягнул він понад 50 мільярдів

долларов, але дакотри твердят навет о 150 мільярдах долларов.

КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ В ПОЛЬЩІ

"ПРОБАЧАЕМ І ПРОСИМЕ ПРОБАЧЕНЯ"

ВАРШАВА. - (РАР, ІАР). - Оціною 50-літя, яке минуло від акції "ВІСЛА", то ест вигнання 150 тисяч Українців з їх родинних сторін і переселеня на північно-західни території Польщі занялся начатий в суботу, 5-го апріля, Конгрес Українців в Польщі.

Цілью дводневной зустрічі, зорганізованої Союзом Українців в Польщі было межє іншим проведення оціни і наміченя пляну дій для підтриманя і розвитку культури української меншини. В Конгресі принималди усасть межє іншими представителі Світового Конгресу Українців, Української Світової Координаційної Ради, державних властей України і Польщі, ерархи Церкви Греко-Католицької і Православної і представителі позаурядових організацій для розвитку контактів польско-українських.

Послання до його учасників вистосували президенти України і Польщі. "Річипосполита Польщі сприяє заспокоєню потреб народних меншин, а всім горожанам прислужуюют ті самі права", - написал Александер Квасневський. "Відносини межє Польщом і Україном сут так добри, же можна мати надію, што оціна акції "ВІСЛА" буде проведена также на міждержавном уровні", - відчитано з письма Леоніда Кучми.

"Мусиме витягнути внески з минувшини, аби наша меншість причинилася до будови добрих взаємин межє обома народами, треба также, аби жертви акції "ВІСЛА", котри вижили особливо бувши вязні лягру в Явожні, отримали статус жертв сталінських репресій", - сказал Юрій Рейт, предсідатель Союзу Українців в Польщі. Додав, же урегулюваня вимагат справа утраченого майна через виселених. Рейт жаліл над все ищи принятим великом частином Поляків стереотипою Українця.

"Акція "ВІСЛА" была зорганізована через чужу, накинєну нам власть, але ми мусиме посуватися до спільной відповідальности", - сказала віце-маршал Сенату Софія Куратовска. Перестерегла также українських учасників Конгресу перед узагальнюванюм. "Справа ест делікатна. Легко ест уразити тисячи людей. Зло было также з вашої сторони, што не уменшує преступной акції "ВІСЛА"; тепер нас нич не ділит, кромі минувшини", - додала.

Уповномочений прем'єра для справ національних і етнічних меншин, віце-

(Продовженя на ст.2)

(Продовження з ст.1)

міністер культури Михаїл Ягелло назвав Україну головним стратегічним партнером Польщі. Заявив, же ищи того року буде відкритий пам'ятник жертв лягру в Явожні.

Послання поєднання.

Делегати на конгрес Союзу Укаїнців в Польщі звернулися до польського народу з посланням поєднання і пробачення. "Пробачаємо і просимо о пробачення", - повторили за листом польських біскупов до біскупов німецьких. В посланію до польського народу підчеркнули также, же одчувають біль тих Поляків, котри потерпіли з українських рук. Пригадали, же од кількадесят років українська суспільність домагаться ліквідації наслідків акції "ВІСЛА", в часі котрої в 1947 році комуністи примусово переселили зі сходу на північ і захід Польщі понад 140 тисяч Українців. Від польських властей зажадали засудження акції "ВІСЛА" і ліквідації, еи наслідків.

В апелю до польського президента, прем'єра і Союму Українці зажадали звороту майна особам, виселеним примусово, державной помочи для тих Українців, котри захотят вернути на рідні землі і надання комбатантських прав Українцям, репресованим по війні. На думку Українців, засудження акції "ВІСЛА" повинно найтися в декларації поєднання, котру в маю місяцю підпишут в Києві президенти Польщі і України. Неофіційно однак відомо, же в доокументі том не буде історичних віднесеня.

P.S. Текст передано з польської преси.
Ред.

ЛЕМКІВСКИ НОВИНИ В США

Рочний Мітинг Лемко-Союза ч.35-7-38, Елизабет, отбился в неділю, 23-го февраля 1997р. в Лінден.

Предсідатель В.Завойский одкрив мітинг і перепровадил як слідує.

Саме перше привитал гостів і подякувал ім за їх присутствие. Прочитано програму мітинга. На мітингу было присутних 14 повноправних членів.

Прочитано протокол з послідного Рочного мітинга. Протокол был принятий без поправок.

Далій слідовало коротке в часі справозданіє предсідателя В.Завойского, містопредсідателя Н.Поради. Касиер Люба Цебуля сказала, же в одділовій касі знайшлося менше коштів, як минувшого року.

Рекордовий Секретар Т.Рудаевский висказався з подяком членам за кооперацію при випродажі вигравки

Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 sierpnia 1990 roku:

Zmiany społeczne i polityczne dokonujące się u nas i w sąsiednich krajach stawiają przed nami nowe wyzwania. Ze względu na obecność ludności ukraińskiej w Polsce, szczególnego znaczenia nabiera wzajemne poznanie, zrozumienie i pojednanie Polaków i Ukraińców.

Różnie przeplatały się losy obu narodów w ciągu dziejów. Polacy i Ukraińcy nie tylko pracowali razem i żyli obok siebie jako sąsiedzi, ale również łączyli się często w tych samych rodzinach. Jednak obok zgodnego współżycia wiele było wzajemnych krzywd i niechęci. Była nienawiść, a nawet przelana krew. Ta przeszłość obciąża nasze stosunki. Tę przeszłość trzeba przezwyciężyć.

Pragnąc pojednania, dążymy do ukazania naszej trudnej historii w świetle prawdy. W szczególności wymaga to ujawnienia bolesnych wydarzeń, które zdarzały się w okresie powojennym w naszej wspólnej ojczyźnie.

Jednym z nich była wojskowa akcja "Wisła", którą na mocy uchwały Prezydium Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 1947 r. przeprowadzono w południowej i środkowo-wschodniej części Polski.

Komunistyczne władze, przystępując do likwidacji oddziałów Ukraińskiej Powstańczej Armii, dokonały wówczas przymusowych przesiedleń ludności w większości ukraińskiej. W ciągu trzech miesięcy wysiedlono z rodzinnych miejsc około 150 tys. osób, pozbawiając je majątku, siedzib i świątyń. Przez wiele lat niemożliwiano im, a potem utrudniano powroty.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej potępia akcję "Wisła", w której zastosowano — właściwą dla systemów totalitarnych — zasadę odpowiedzialności zbiorowej.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej dążyć będzie do tego, by naprawione zostały — na ile to możliwe — krzywdy powstałe w wyniku tej akcji.

AKCJA «WISŁA»

«Сенат Речісполитої Польської засуджує акцію «Вісла», під час якої застосовано — притаманний тоталітарним системам — принцип збірної відповідальності. Сенат Речісполитої Польської прямуватиме до того, щоб виправлено — наскільки це можливо — кривду, заподіяну в результаті цієї акції».

Першого Округа Лемко-Союза. Справозданіє Комітету было принято.

Подружа П.Стефура 10

Далій был покликаний до слова Предсідатель Лемко-Союза Александер Геренчак, котрий висказался, же читателів газети "Карпатска Русь" не упадає а навет дешто побільшилося. Штодо Лемко-Резорта, то новини є барз смутни.

Всього \$417.

Рек.Секретар Т.Рудаевский.

Были присутни гости Мери Баркер - вице-президент Лемко-Союза, Виктория Виндиш - скарбовий секретар, а также представитель Першого Отділа Дорри Достенко і секретар Анна Достенко.

Олекса Стефанович

ХРИСТОС

За тим слідовали вибори Комітету, котрий был вибранный в тим самім складі, што і минувшого року.

Людська мудрість торкнула 6 місяця,
Якби скласти книжки на стос,
Та безмірно над нею виситьсь,
Та над всім воздвигся Христос.

Был сбор пожертв на газету.

Від розстрілу - розтління атому
В лютім сяйві земний окрес -
І на нього (лиш тло Розп'ятому)
Тинь гігантську вергає хрест.

Жертвовали на прес-фонд:

Підійнявшись над виром розпаду,
Поборовши в собі мерця,
Він вартує, всерівний Господу,
Бо ще вірить в людські серця.

З каси Отділової	\$200
Подружа Рудаевских	50
Мери Баркер	50
Подружа Завойских	25
А.Ришко	24
Подружа Порада	18
А.Геренчак	20
Подружа Цебуля	10
Подружа П.Ришко	10

Стефан Ференц

ЦЫГАНСКЕ ВЕСІЛЯ

В СЕЛІ Липивці, сяноцкого повіта, жили собі в своїй цыганській буді Ваньо Кулявий з своїх Каськов і своєю дити. Жили собі весело, без старости, як звычайно цыгане. І тепер Ваньо грає на гушлях, а Каська кондрує на гребени. Влітує п'ятрочне дівча з двора, прерыват им веселу музику, бо кричить: — Мамо, мамо! У Юречка ілі солонину. Мамо, і я хочу солонины.

— Та де я, дзецко, возму для тебе солонины, коли нема гроша? Солонину треба купити, — гварит мама.

Цыганча ся росплакало. Ваньо перестает грати, гладит го по голові і потішат, як може:

— Цыт, не плач. Може ся дакто женити буде, то я пиду грати, зароблю грошы і куплю солонины, дуже солонины, то і мы будеме солонину їсти.

— І я буду їсти? — проситя маленька Зузка.

— І ты будеш їсти солонину. Скаже Зузка з радости і співат: — Буду їсти солонину! Буду їсти солонину, так: гам, гам, гам! — показує обома жменями, як буде їсти солонину.

Ваньо ударил ей смыком по плечах і повідат:

— Зузко, солонину іч с хлібом, а не саму, бо сама солонина ти пошкодит.

— Даш поки дівчату! — боронит Зузку Каська.

— Ид, глупа, — гварит Ваньо. — Та дівчатиско ся об'їст самой солонины і захворіє. Та товды уж поздно бити і наказувати. Позріл Ваньо на окно:

— Каська, чогоси вийт і шандар до нас идут.

— Ого, певно зас будут казати шлюб брати.

Входит вийт і жандарм до буды, цыгане их витають, але вийт гварит: — Пришло зо Сянока, зо староства, што мусите брати шлюб, што так на віру жити не можете. Коли не возмеш, Ваню, шлюб с Каськом, то будеш караный.

— Та уж я шлюб с Каськом возму, як зо староства кажут, але перше мі треба пару центов заробити на даяке весіля, жебы было так, як у других людей. Лем чого вы, пане вийте, так на мя наперате с тым шлюбом. Знате, што тепер моя Каська мя слухат, бо ся боит, абым ей не зохабил. А як возму з ньюм шлюб, то она ся боити не буде, же ей зохаблю і не буде мя слухати. А знате, яка баба. Кажда баба має 7 розумов, а еден выкрут.

— Ой, Ваню, Ваню! Як мы, руснакы, можеме жити зо шлюбванымы женами, то і ты жити будеш. Нич ся не выкручай, шлюб мусиш взяти, — рюк твердо вийт і вышли оба зо жандармом.

— Но і што тепер будеме робити? Видно, што треба буде брати шлюб — гварит Каська.

— Видно, мусиме брати, — гварит Ваньо. — Страта на весіля. — Тото байка, але я не знам, ци маме мати вінці, ци не маме мати? — старатся Каська. — Я тыж не знам, — старатся Ваньо.

— Ходиш по весілях, та бы-с ся звідал старосты або свашкы. Та і просатаря нам треба на весіля. Сам не будеш по вшиткых се-

лах шкынтал, та иди до Андрия і попрос його Михала, абы обышол вшиткых по других селах і попросил на весіля. А по дорозі ся звідаш даякого мудрийшого чоловіка, ци маме мати вінці, ци не маме мати?

— Та уж лем певно так треба зробити. Иде Ваньо до Андрия, просит Михала, штобы обышол села, спросил цыганов на весіля, едних за дружбов, других за свашкы і дружкы. Михал зохотом полетіл.

По дорозі Ваньо ся просил каждого, с кым ся зышол, ци они мают мати вінці, ци не мают мати? Едны повідали, што не мают мати, други повідали, што мают мати вінці, мати, други повідали, што мают мати вінці, ци не маме Ваньо вияк с того вийти не мог. — Нич, лем треба зайти до воньшка Орима. Нонашко Орим ходят старостити, то будут знати, ци мы маме мати вінці, ци не маме мати.

Иде Ваньо до нонашка Орима і гварит: — Може вы нонашку уж чули, што зо Сянока пришло, што я с Каськом мусиме шлюб брати.

А нонашко Орим нато:

— То нич планного, Ваню, таж вшиткы християне шлюб берут.

— Та уж най буде і так. Як брати шлюб, та брати, лем мы не знаме, ци маме мати вінці, ци ніт. Ноле нонашку Орим нас пораде. Люде нас радят розмаїти, та моя Каська мі казала зайти до вас, што вы ходите старостити, то найскорше будете знати.

А нонашка от пеца повідат:

— Ей, Ваню, Ваню! Та ты отец дітом, та ище вінец бы-с хотіл?

— Я до вас, нонашко, на пораду не пришол, лем до нонашка. Повічте, ци вы ходите старостити, ци нонашко? Ци вы знате ліпше, чи нонашко?

Вмішался нонашко Орим і гварит:

— По мойому так, што ты Ваню можеш мати вінец, а Каська не може мати вінец.

Ваньо аж повеселіл:

— Та мі ся о Каську не розходит, лем жебы я мал вінец. Дякую вам нонашку, за вашу мудру пораду, жебы сте жили сто років і людям раду давали. Бо якбы вас не было, то ніт ся кого порадити в Липивці. Боже заплат вам нонашку і будте здоровы.

А тымчасом до Ваньовой хыжы пришли бабы заострити мотыкы. Нацка і Марися. Нацка гварит:

— Та где Ваньо?

Каська гварит:

— Та вышол до нонашка Орима штоси ся порадити, бо будеме брати шлюб в церкві.

— Добри маш, — гварит Марися. — Ліпше взяти шлюб, як так на віру жити. Жити на віру страшно, бо часом ся хлоп погніват

і зохабит. — Та мы цалком на віру не жиеме, — гварит Каська. — Мы береме шлюб цыганский.

— Та який тот цыганский шлюб? — звідуються бабы.

— А такий, што тоты, котры хотят жити разом, сходяться при свідках і повідають: — Якбы он мя охабил, то он мі платит 25 папирків, а як бы я го охабила, то я му плачу 25 папирків.

— О, та то невеликы грошы 25 папирків, грунт не купиш.

— Є, та што мі по грунті? Правда, што то грошы невеликы, але коли цыган мал 25 папирків?

На то входит Ваньо:

— Витайте до нас.

— Мы ты пришли, Ваню, жебы-с нам мотыкы зострил.

— Та чом бы ніт? Мотыкы я вам зострю, але вы мусите нам на весіля придти і для мене вінец вывити.

— А для мене ніт? — звідуюся Каська.

— Гварил нонашко Орим, што ты не можеш мати вінец, лем я!

— Ой, та што тот старий може знати? Та чом ес ся не звідал даякого мудрийшого?

II

Пришло і весіля. Сходяться до Ваня і Каськы цыгане з других сел, пришол староста, свашкы, дружкы і дружбове, пришли музыканты і весільны гості. Дружбове, Михал і Семан в білых ногавках, ремени з блищачыма гузиками, лайбикы, гунькы пожичаны, за калапами великы трускы. Их отец Андрий з мамом, за ним о хвилку купастей, цыганов і цыганок: Кароль зо Мшанной с Кроснянского повіта, Костьо зо Завадки, Фецько з Барвинка — вшиткы з гусями. Входит Оставина с Посады, котрого называли "Остави нам долги наша." За Оставином входит танцюючи його жена, дві дівкы, дружкы і веце цыганов і цыганок, грают і танцюют. Поза двери зазерают руснакы, хлоппи, бабы і дівкы, каждый хоче видіти цыганске весіля. Ваньо кличе их дохыж. Взят гуслі от Кароля і повідат: — Я своим сусідам сам заграм.

Грає. Руснакы танцюют, бабы і дівчата сіли вити вінец для молодого і співати весільны співанкы. А коли вывили, пришивають вінец Ваньови за калап.

Староста Кароль повідат казаня молодым грубом цыганском бесідом. Уж идут до шлюбу. Една свашка співат: "Гей панове липивчане, пустте-же нас через село, мы вам мосты не зламеме" і т. д. Другы цыганкы ей помагають.

Приходят до церкви. Церковникы, старий Фецько Кирпан білого заросту і Мац Гриц, срібного заросту, оба невеликы, зато поважны. Попонько маленький і цікавий, хоц уж старий.

Шлюб Ваньо с Каськом пред столиком шлюбвати. Звідуюся духовный урочисто найперше Ваня:

— Маеш волю непримушену взяти за супругу тоту Каську? — Маю — гварит Ваньо. — А ты Касько? Маеш непримушену волю взяти того Ваня за свого супруга?

Каська повідат: — Примушену, егомосьць примушену!

— Што ты Касько кажеш? Ты повіч непримушену!

— Ой, примушену, егомосьць, примушену. Як-же я мам при шлюбі в церкві пред самым Богом цыганити?

— Ой, ты кинька голову — кричит егомосьць. — Та я ти шлюбу не могу дати, як не повіш жес не примушена!

— Почкайте-ле егомосьць, най я вам оповім вшитко от початку, як то зомно было: Мы жили дотепер на віру, але зо Сянока зо староства пришло, же мусиме шлюб брати.

— Та я слыта не ото звідую, а о то, ци ты Ваня любиш, ци хочеш з ним жити.

— О, егомосьць, Ваня я люблю, чом бы ніт.

(Продовження на ст.5)

(Продовження з ст.4)

— Но то маеш волю непримушену брати
Ваня за мужа?

— Маю, егомосьць, маю.

* * *

Уж по шлюбі. Идут с церкви. Свашка гварит: — Ани-м з ганьбы не знала, где стою! Та ты, Касько, тильки роки с хлопом жила и ище ани не знаеш, як шлюб брати?

Ваньо аж палицом ся выгнал на Каську. Але обернувся и посмотріл на святых и дал спокій. Вышли с церкви, одышли кус, втвды Ваньо палицом по Каськи: — Та ты ани шлюб не знаеш брати?

Свашка хапат Ваня за руки: — Бале куме, младый, та што робите?

— Но та чом ми не повіла, што незна шлюб брати, то я бы ей научил.

Идут до хыжы. С хыжы выходят музыканты и гости их встрічати. Кус пограют и потанцуют, але каждый позерат, коли за стол буде сідати. Мариська Сокачка и Фенна ей невіста рыхтуют и ставят на столі, што нарыхтували. И мясо и пероги. Пют, ідыт и співають. Перша свашка звідуеся Ваня:

— Куме младый, а где сте мясо купували? Добре мясо. Може в Майдоша на Посаді?

— Ой, кумо! Та где мене стати в Майдоша мяса купити? В Майдоша мясо дороге. Чернецкому на шолтыстві боженко пацятко задусил, як раз на наше весіля, та ми дал добрый человек.

— Най му Бог заплатит! Бодай все мал што давати.

Всі хором закричали:

— Дай му Боже, дай!

— А муку на пероги и на хліб, то ми газдове подаровали за мою роботу, што ем им плуги в яр понаправлял.

— Ношти, ічте, — просит Сокачка. — А може пероги несолены?

Бере соли до жмені и хоче солити. Оставина хапит Сокачку за руку и кричит:

— Паненко Марийо, зоваруй от веце соли! Уж и так гиркы от соли!

— Та жебы-с не повідал, што Сокачка на сіль скупа, не посолила дост.

Поіли и выпили, што мали, выходят зо-за стола. Староста Кароль повідат: — Но, газдове, мы собі гуляме, а зме забыли, што нам треба домив идти. Знате, же тепер осін, а бандуркы не выкопаны, то може нам сніг прикрыти. Та и дров на зиму треба привезти, та и под худобу подстілку треба привезти з ліса.

Всі кричат:

— Треба, пане старосто, треба! Але ище собі,pane староста, заспіваме банду! — Добри! — годится староста и уставят гостей в коло и дае каждому тон. Една дівка зо сопраном в середині почала:

“Січку різал, сіно мыкал — До стодолы дівка кликал:

“Подже дівка до стодолы,

Покажу ти штыри воли!

Пошло дівка кравы доить,

Потрафила на быка....

Ой, што-же то за бестия,

Што не дае молока”....

Отспівали и забираются домив. Першы иду кроснянскы, граючи и співаючи:

“Не я пил, не я пил,

Не буду я платил —

Але жена пила,

То буде платила....

Цыганка заплатит

Тоту кватерочку —

Буду я ей любил

Аж до тепер очку”....

За нима идут сяночки, стары грают, а дружбове и дружкы співають:

Ганичко-душечко

Не кашлий....

В хыжы остают “молоды,” Ваньо с Кась-

ком. Ваньо бере калап з вінцом до рук и повідат:

— Але бо то и вінец ми накрутили, ани нашого попа быкы ярмо тяжше не носят, як я тот вінец носил.

Каська ся сміе. Ваньо бере ножик, отпюе вінец с калапа и вішат го на клинец. Співат:

“Уж ем ся оженил,
Уж ем ся потішил —
Уж ем сой віночок
На клинок завісил....

ЗАБЫЛИ

Найдорожша ест для мене
Родна Лемковина —
Родна-Свята моя Земля
И моя Родина.

Там мя мати породила
И там повивала —
Там кормила, колысала
И пісни співала:

“Люляй, люляй мой сыночку
И скоро ми росний —
Штобы ты ми принюс помоч
В глубокой старости.

А як мене меж живыма
Уж тогды не буде —
То ту живут сестры-братья
И всі нашы люде,”

* * *

Уж по цілой Америкі
Вшиткы ся старают —
Братям-сестрам в старм краю
Помочы глядают....

Лем гев, в нашой колонии
Уж вшитко пропадат —
Бо каждому “смерть с косою”
До очей заглядат....

Уж не можно для народа
Ничого зробити —
Бо уж вшиткы сут готовы
На другий світ идти.

И лем еден ми говорил,
Давал таку раду —
Абы конче спровадити
Отдакале “бабу”....

Што лем “баба” ище може
Тому порадити —
И не буде ище треба
“Дистамент” робити....

И я не ем против того,
“Бабу” спровадити —
Як бы баба могла дашта
Тому зарадити....

“Баба” добра для здоровых
И цекавых хлопов —
А хворому не поможе
Хоцбы тысяч попов....

Може они не хворіют,
Лем так ся задают —
Може в зимі на морозі
Ся опамятают....

Хоц до зимы барз далеко,
Но штоже ділати —
Як не хотят сами собі
В біді помагати....

Гварит еден, што уж мают
Таемны нарады —
Ци им треба, ци не треба
В той хвороті “бабу”....

Штобы добри намастила
И поростерала —

Може она бы лінивство
Даяк з них выгнала...

Добра “баба” може вшитко
В часі поправити —
Як не словом, то кочергом,
Мусит по ей быти.

Лем бы треба “бабы” мудрой,
Честной и свідомой,
А не глупой, не свідомой
И байчарских помый

Та як мате таку мудру
В вашой редакции,
То пришлійте нам гев едну
В тоты вакации....

А дайте ей и нагайку
Плетену из дроту —
Може она бы выгнала
Гев с хлопов хвороту.

Бо забыли за Талергоф
И свою Родину —
За Карпатску Русь и землю
Родну Лемковину.

Лемко А.

Талергофы

Як ся война в нас почала
З Изб нам пришло писмо:
Плаче сестра, што ей мужа
Вывели за місто....

И других невинных селян
З ним арештували —
Покули их, били тяжко,
В Талергоф погнали.

И оттамаль швагер Василь
Николи не вышол —
Яка його смерть там была
Никто не написал....

И найліпшы нашы люде
Так попропадали —
За свой бідный русский народ
Жертвою упали....

И знов в краю Талергофы,
Який был тот старый,
Ставят для тот старых паны,
А другы мадыаре....

Як же мы ту в Америкі
Не можеме чути?
С краю брата помоч просят,
Даме им гинути....

Поставме мы сами себе
На их місце в краю —
Страшны муки там страдают,
Боже нас заваруй!

Мучат тяжко, убивают,
Братя слезы ліют —
Бют воякы наших родных,
Што аж з болы мліют!

Братя Лемкы, добры люде,
Грішно так чекати
И свой народ дати панам
Весь вымордувати!

Протестуйме! Жертву зложме
Для борьбы за волю
Отрийме слезы сиротам,
Поправме их долю.

Два доляры посылаю
Для тых, што страдают.
Най пошлют всі, сестры-братя,
Што могут и мают.

Лемканя с Тылича.

